

۲۰۱۵/۱۲/۱۰

ملالی موسی نظام

نظری به سالگرد اعلامیه ارزشمند حقوق بشر

پامال حقوق فردی در افغانستان همواره نقیض اعلامیه حقوق بشر بوده است

بعد از ختم جنگ جهانی دوم و اثرات ناگوار آن بالای عالم بشریت که منجر به کشتار پراکنده و وسیعی در اکثر ممالک بروی کره ارض گردیده بود، در سال ۱۹۴۵ تهداب مؤسسه خیریه ایکه ممالک عضو و ذیعلاقه بتوانند در پناه مقررات آن حتی المقدور به یک همزیستی مسالمت آمیز راه یابند، تحت عنوان «مؤسسه ملل متحد»، در شهر نیویارک گذاشته شد.

در پهلوی شرائط و اصول نامه ها و فیصله جات این تشکیل خیریه بین المللی و کمیته ها و کمیسیون های متنوع آن، کمبود یک توافق نامه و یا اصول نامه ایکه بتواند حقوق و احتمالاً وجایب افراد بشر را تا حدودی که حاکمیت دول و قوانین متبوعه آنان مجاز بداند، بصورت یک اعلامیه جهانی همه جانبه شدیداً احساس می گردید. در حقیقت حوادث و تصمیم گیری های خود سرانه ایکه در اثر مظالم و استبداد حکمروایان بر اتباع ممالک منحبث اصول و مقررات تحمیل میگردید، نمیتوانست در چوکات قوانین و مقررات شرافتمندانه و ظاهراً حمایت از حقوق بشری آنان مری الاجرا گردد؛ مخصوصاً که پامال حقوق انسان بصورت وسیع و لجام گسیخته ای در جوامع بعد از جنگ، کاملاً خود سرانه جامه عمل میپوشید و حتی موجودیت قوانینی که خود به آن رسمیت بخشیده و پذیرفته بودند، از جانب اولیای امور بر سر اقتدار دول مراعات و پذیرفته نمیگردید.

در چنین حالت زار جهان بشریت، بازهم احتیاج مبرمی به یک اصولنامه عمومی ایکه حقوق و مزایای انسانی را بتواند درجه بندی و حمایت نماید، شدیداً محسوس گردید، همان بود که بعد از تشکیل اجتماعی از خبرگان و متخصصین تحت نظارت سازمان ملل متحد، تصویب و تصدیق نظریات گوناگون و البته با «افهام و تفهم مثبت» در زمینه پشتیبانی از حقوق بشر، بتاريخ ۱۰ دسمبر سال ۱۹۴۸ اصول نامه ارزشمندی تحت عنوان «اعلامیه حقوق بشر» بوجود آمده و رسمیت حاصل نمود که مواد سی گانه آن «*» در حقیقت حقوق مشروع اتباع یک مملکت را که بر مواد مندرجه آن صحه گذاشته باشد، باید تأمین و حمایت بنماید.

با اعلام این اصول نامه حقوقی جهانی معتبر و نهایت ارزشمند، سازمان ملل متحد از همه ممالک عضو درخواست نمود تا هر سی ماده «اعلامیه حقوق بشر» را نه تنها جزئی از متون قوانین اساسی خود ها نمایند، بلکه بکوشند تا در جوامع شان امکانات عملی چنین مقررۀ ارزشمندی در پناه قانونیت، جامعه عمل ببوشد.

در پهلوی ده ها پروگرام و فعالیت کمیسیون های متفرقه سازمان جهانی ملل متحد، یکی «کمشنری اعلاى حقوق بشر» مربوط این تشکیل است که خدمات انسانی وسیع و متفرقه آن حیات ملیون ها آواره مستحق را که قربانی فقر و جنگ های آتش افروز انسان بر انسان می باشد، به صورت های گوناگون نجات بخشیده است.

روز دهم دسمبر ۲۲ سال از تشکیل دفتر «کمشنری اعلاى حقوق بشر» ملل متحد سپری می گردد؛ در سال ۱۹۹۳ میلادی اسامبله عمومی ملل متحد چنین روزی را مشخص نمود تا توجه ملل و دول جهان را به مواد مندرجه «اعلامیه جهانی حقوق بشر»، این مقررۀ ارزشمند حقوقی بین المللی به منظور حمایه و مراعات حقوق حقه انسانی اتباع شان، منحیث یک خط مش درج شده در قوانین آنان، جلب نموده باشد.

۲۲ سال قبل این تشکیل دفتر کمشنری اعلاى حقوق بشر، در یک کنفرانس بین المللی در وینا پایتخت اطریش که به منظور حمایه و وقایه از حقوق انسانی تشکیل گردیده بود، موجودیت و رسمیت این دفتر برای پشتی بانی ملل جهان برای حفظ حقوق آنان، رسمیت حاصل نمود، چنانچه مواد مندرجه این جلسه که به «کنفرانس وینا» شهرت دارد، اساسنامه دفتر کمشنری اعلاى حقوق بشر را احتواء مینماید.

در افغانستان که از هر نوع «روز جهانی» از جانب دولت و گاهی هم مردم استقبال «؟!» میگردد، همه ساله روز «جهانی حقوق بشر» هم با راه پیمایی ها و مظاهراتی از جانب درد رسیدگان نا امید از عدم وجود عدالت انتقالی و انصاف در قبال ناقضین حقوق بشر و جنایتکاران جنگی بر سر قدرت، صورت می گیرد. میرویم به سراغ نشر چند خبر از سال گذشته در چنین روز از مطبوعات کشور:

((بازماندگان قربانیان بیشتر از سه دهه گذشته که در جنگ ها کشته شده اند، در کابل راه پیمایی کردند:))

شماری از اعضای نهادهای مدنی و فعالان حقوق بشر نیز در این راهپیمایی شرکت نمودند و خواست اصلی آنها به محکمه کشیدن افرادی بود که در بیشتر از سه دهه گذشته در افغانستان به نقض حقوق بشر متهم شده اند.

این راهپیمایی از سوی «انجمن دادخواهان افغانستان» به مناسبت روز «جهانی حقوق بشر» برگزار شد و شرکت کنندگان، راهپیمایی را از نزدیک دفتر ملل متحد و کاخ ریاست جمهوری آغاز کردند.

مسئولان این انجمن گفتند که تامین عدالت "با حضور ناقضان حقوق بشر در قدرت" ناممکن است و شعارهایی را نیز در اعتراض به همین موضوع با خود حمل کردند.

در اعلامیه پایان این راه پیمایی، همه جناح های شامل جنگهای بیشتر از سه دهه پیش تا حال به سختی انتقاد شده اند. در اعلامیه از قوای بین المللی هم به دلیل تلفات غیرنظامیان در افغانستان سخت انتقاد صورت گرفته است.

برگزارکنندگان این راه پیمایی دموکراسی و حقوق بشر را "شعارهای فریبنده" ای خوانده اند که به باور آنها، "فجایع" زیادی زیر نام این شعارها در افغانستان صورت گرفته است.

ویدا احمد، رئیس این انجمن به بی‌بی‌سی گفت که محاکمه عاملان جنایت‌های بیشتر از سه دهه در گذشته هدف اصلی شرکت کنندگان این راهپیمایی است. این انجمن این هفته را «هفته قربانیان» نامگذاری کرده پروگرام یک هفته ای را جهت داد خواهی قربانیان بیشتر از سه دهه گذشته، به راه انداخته اند.))

اصل مطلب درین جا است که اگر از مردم بیچاره و بیوسیلۀ افغانستان بخواهیم که هر روز به استقبال روز شهید، روز مبارزه بر علیه خشونت بر زنان، روز اعلامیه حقوق بشر، روز روز.... بروند، برای آنان نهایت درد ناک بوده، همه این جریانات ملت را زیاد تر به فکر تقلب کاری اولیای امور و پشتیبانی و قدرمندی هرچه بیشتر جنایتکاران و قاتلان خانواده ها و هموطنان مظلوم شان در عدم وجود عدالت و دادخواهی می اندازد. آخر تاکی و تا چند باید با نقاب ریا و تزویر بر ملتی محروم قدرت نمایی نمود که تشنه برقراری عدالت و بازخواست جنایتکاران ۳۵ سال اخیر مردم خویش بوده و از حمایه، تقرر و انتخاب غیر عادلانه مجرمین جنگی و ناقضین حقوق بشر به مقامات بالا، در چهارده سال اخیر، در اندوه و ناامیدی بیشتری قرار می گیرند.

در چنین روزی که جهان به استقبال حقوق حقه ملل مختلفه برای تأمین حق و انصاف می‌رود، میشود که امکانات درج جزای خفت آور و غیر بشری «مجازات سنگسار» را در سرزمینی که مردم آن شش و نیم دهه قبل، یعنی در سال ۱۹۴۸ از جمله معدود مللی بوده است که «اعلامیه ارزشمند حقوق بشر» را که بر کرامت انسانی و حقوق والای نوع بشر بنا یافته، امضاء و تعهد نموده است، نا دیده گرفت؟!

متن قسمتی از خبری را که در زمینه چنین روزی در سایت بی بی سی، به نشر رسیده است مطالعه مینمائیم: "کمیته نظارت بر حقوق بشر که مقر آن در نیویورک است، در ماه دسمبر سال گذشته از نامزدان انتخابات ریاست جمهوری افغانستان خواسته بود که موضع خود را در قبال مسائل مهم حقوق بشری روشن کنند". مشاهده گردید که چنان تقاضا هایی چون نوشته ای بروی یخ همیشه در افغانستان عزیز ما کمرنگ و بی ارزش میگردد؛ وگرنه کاندید شدن دوباره عبدالله عبدالله من حیث یک جنایت کار جنگی و یکی از عمال فعال و علنی فاجعه «قتل عام افشار»، نباید چنین امکانی را برای نام برده میسر می ساخت.

پایان

نوت: برای معلومات مزید در مورد خواص اعلامیه ارزشمند حقوق بشر، در وبسایت آریانا افغانستان آنلاین به مضمون دلچسپ محترم «ف. هیرمند» تحت عنوان «به گرمی داشت از صدور اعلامیه جهانی حقوق بشر» مراجعه نموده، ممنون سازید.